

DZIENNY PLAN ŚWIETLICY

Spis treści

- I Uwagi wstępne
- II Dzienny plan dnia
- III Dzienny plan zajęć świetlicy szkolnej – ujęcie tabelaryczne

I Uwagi wstępne

Dzienny plan zajęć zaproponowałam w określonych przedziałach czasowych od godziny siódmej do siedemnastej trzydzieści. Zajęcia te zostały ustalone w oparciu o zaplecze lokalowe świetlicy, zainteresowania dzieci oraz możliwości i umiejętności samych wychowawców. Czas trwania poszczególnych aktywności uczniów jest propozycją, którą można elastycznie dopasować do naszej placówki.

Wszystko, co dzieje się za naszą sprawą w świetlicy, ma dostarczać dzieciom jak najwięcej radości, satysfakcji, wrażeń innych niż na pozostałych zajęciach. Uczniowie muszą być przekonani, że świetlica to miejsce, w którym warto wykazywać się aktywnością podczas proponowanych zajęć, ponieważ przynoszą one osobistą satysfakcję i pozwalają nauczyć się czegoś zupełnie innego i w inny sposób niż na zwykłych lekcjach.

Zajęcia świetlicowe w najbardziej racjonalny sposób korelują w czasie z zajęciami zintegrowanymi (obowiązkowymi edukacjami, np.: polonistyczną, matematyczną, przyrodniczo-społeczną, artystyczną) w klasach 1–3). Zajęcia świetlicowe nie zaburzają ich i nie zmuszają dzieci do trudnych wyborów typu: co jest lepsze, co ciekawsze, co potrzebniejsze.

Czas trwania poszczególnych zajęć nie jest rygorystycznie przestrzegany. Niektóre z nich będą dłuższe (np. malowanie), a inne (np. zajęcia przyrodnicze) trochę krótsze. Można stosować 15–20 minutową tolerancję wobec założonego czasu trwania zajęć, biorąc pod uwagę kondycję psychofizyczną dzieci danego dnia, liczbę obowiązkowych godzin lekcyjnych i poziom zmęczenia uczniów po lekcjach. Pamiętajmy także, że czas pobytu podopiecznych w świetlicy (z uwagi na różne zajęcia dodatkowe poza nią) jest zróżnicowany, a ich wejścia do sal i wyjścia są czymś naturalnym. Spóźnienia na zajęcia świetlicowe są siłą rzeczy inaczej traktowane niż w innych częściach przestrzeni szkolnej. Bierzemy pod uwagę plany lekcji oraz możliwości percepcyjne uczniów w danym momencie. Przez nasze działania – w odróżnieniu od działań nauczycieli prowadzących lekcje – staramy się całkowicie odpowiadać oczekiwaniom naszych podopiecznych oraz być okazją do przeżywania przez nich każdego dnia sukcesu i radości. Podczas zajęć staramy niwelować uczucie lęku, obawy, smutku, napięcia. A jeśli jakieś dziecko zjawia się przed nami w takim stanie, dokładamy wszelkich starań, aby to odpowiednimi działaniami jak najszybciej zmienić.

II Dzienny plan dnia

Dzień dobry – zajęcia dowolne wg potrzeb indywidualnych i grupowych

(godz. 7.00 – 8.30) i (11.30 -13.00)

Prowadzący: jeden nauczyciel

Uczestnicy: jedna grupa różnowiekowa, klasy 1–3

Czas trwania zajęć: dostosowujemy do diagnozowanych na bieżąco potrzeb i chęci dzieci

Przebieg

- Powitanie dzieci wchodzących do świetlicy, sprawdzanie listy.
- Posiłek dzieci, które nie zdążyły w domu zjeść śniadania.
- Rozmowy indywidualne, także takie, które rozwiązują problemy grupy lub osób indywidualnych na terenie klasy, szkoły, świetlicy.
- Chwila na odpoczynek.
- Wykonanie zapomnianych, zaległych prac domowych (z pomocą wychowawcy).
- Kolorowanie ilustracji udostępnianych najmłodszym uczniom.
- Czytanie lektur dziecięcych (w zależności od możliwości ich zakupu lub wypożyczenia z biblioteki szkolnej).
- Gry planszowe, np.: warcaby, szachy, bierki, domino, scrabble, chińczyk).
- Gry z wykorzystaniem kartek papieru i ołówków, np.: kółko-krzyżyk, wojna statków, inteligencja itp.

Ważne sprawy (godz.8.30 -9.00) i (13.00 – 13.00)

Prowadzący: jeden nauczyciel świetlicy

Uczestnicy: dzieci w składach mieszanych wiekowo – w zależności od ich wyboru i chęci uczestnictwa

Przebieg

- **Wypożyczanie książek,**
- **Zakupy w szkolnym sklepiku**

Zajęcia wychowawcze – *Porozmawiajmy w kręgu...* (9.00 -10.00) i (13.00 -14.30)

Prowadzący: nauczyciele, opiekunowie poszczególnych grup wiekowych dzieci przebywających w danym czasie w świetlicy

Uczestnicy: grupy wiekowe: klasy I–III.

Przebieg

- Realizowanie tematów z zakresu praw i obowiązków dziecka, wynikających z Konwencji Praw Dziecka.
- Cykle zajęć o tolerancji (co to jest tolerancja, co możemy tolerować, a czego nie, czym różni się tolerancja od obojętności, czy tolerowanie zła jest bliskie jego wyrządzeniu), czytanie dzieciom tekstów na temat innych kultur, życia dzieci w innych krajach, przybliżanie im świata baśni z innych krajów i kontynentów).
- Rozmowy na temat kłopotów w życiu szkolnym i rodzinnym (w aspekcie ogólnym) w oparciu o teksty bajek terapeutycznych lub innych dobranych tematycznie.

- Omawianie problemów bieżących w grupie, zapobieganie konfliktom i nieporozumieniom.
- Zajęcia przeciwdziałające agresji, wskazujące metody radzenia sobie z uczuciem złości.
- Zajęcia odwołujące się do zbliżających się uroczystości, imprez szkolnych, świąt narodowych, historii kraju, świąt związanych z wiarą i tradycją, zwyczajami.
- Zajęcia przybliżające dzieciom zasady savoir-vivre'u w domu, w miejscach publicznych, w stołówce szkolnej i innych miejscach spożywania posiłków, zachowania wobec dorosłych, a szczególnie osób starszych.
- Rozmowy na tematy związane ze światem dziecka – jego hobby, obawy, marzenia (wakacyjne, urodzinowe, noworoczne), zainteresowania sportowe, sposoby na spędzanie wolnego czasu, działalność plastyczna, artystyczna poza szkołą (prezentowanie osiągnięć, np. zdjęć, dyplomów).
- Zajęcia o tematyce zdrowotnej, traktujące o sposobach spędzania wolnego czasu, sporcie, rekreacji, prawidłowym i zdrowym żywieniu, ubieraniu się zgodnie z porami roku, higienie snu, higienie osobistej, zagrożeniach płynących z nieprzestrzegania omawianych zasad.
- Zajęcia traktujące o bezpieczeństwie dziecka (do domu, w miejscach publicznych, na podwórku, podczas przebywania z dala od rodziców (droga do domu, ulica, sklep itp.) i sposobach radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.
- Spotkania z rodzicami wykonującymi ciekawe zawody, z przedstawicielami zawodów interesujących dzieci (np. policjantem, lekarzem, strażnikiem miejskim, strażakiem, opiekunem schroniska dla zwierząt).
- Omawianie sposobów prowadzenia akcji charytatywnych (na rzecz domów dziecka, schronisk, fundacji działających na rzecz artystów, osób niepełnosprawnych itp.).

Zajęcia dydaktyczne (godz.10.00 – 11.00) i (14.30 – 15.30)

Prowadzący: wszyscy nauczyciele obecni w danym czasie w świetlicy

Uczestnicy: dzieci w składach mieszanych wiekowo – w zależności od ich wyboru i chęci uczestnictwa

Propozycja zakresu tematycznego zajęć wiodących w ciągu dnia:

Plastyczny „Pędzelek i Kredka”¹

- Malowanie, rysowanie, wydzieranie.
- Lepienie z gliny, modeliny, plasteliny, masy solnej.
- Wprowadzanie origami jako sztuki składania papieru, pozwalającej m.in. kształtować sprawność manualną, cierpliwość, dokładność, wyobraźnię przestrzenną, rozwijać wyobraźnię i smak estetyczny.
- Wykonywanie dekoracji związanych z porami roku, uroczystościami, świętami, wewnętrznym życiem świetlicy.
- Poznawania dzieł najbardziej znanych artystów (malarzy, rzeźbiarzy, grafików).

Teatralno-Recytatorski

- Przygotowywanie miniatur teatralnych w celu pokazania ich innym dzieciom w świetlicy, w bibliotece szkolnej, podczas uroczystości i imprez szkolnych.
- Poznawanie specyfiki pracy aktora.
- Przybliżanie dzieciom w scenkach dramowych pracy mima.
- Ćwiczenie gestów i mimiki twarzy do ukazywania uczuć, nastrojów.
- Rozmowy na temat tremy – jej przejawów i sposobów na jej oswojenie.
- Rozmowy na temat teatru lalkowego.
- Wykonywanie kukielek, pacynek, teatryku cieni.
- Poznawanie słownictwa teatralnego, zwyczajów aktorów, sposobów na naukę tekstu na pamięć.
- Nauka recytacji – prawidłowa artykulacja, prawidłowy oddech, rytm, akcent, pauza, modulacja głosu.
- Poznawanie poezji dla dzieci.
- Przygotowywanie dzieci do występów.

„Zabawa słowem”

- Komponowanie zakończenia zdań, historyjek, bajek rozpoczętych przez prowadzącego.
- Budowanie wyrazów do początkowych lub końcowych sylab, tworzenie rodzin wyrazów i układanie z nich „bajkowych” zdań.
- Układanie opowiadań z wyrazami zdrobniałymi.
- Układanie rymowanek, wierszyków.
- Pisanie tekstów o sobie jako osobie dorosłej, pisanie o swoich marzeniach, zainteresowaniach.
- Pisanie listów do wybranej osoby w jakiejś bardzo ważnej sprawie.
- Opisywanie kogoś bez podawania imienia tak, aby ta osoba rozpoznała siebie po opisie.
- Pisanie listów do sławnych osób.
- Prowadzenie wywiadów z pracownikami szkoły.
- Opisywanie swoich wesołych i smutnych przygód, przeżytych zdarzeń.
- Współzawodnictwo w układaniu rozsypanek wyrazowych i zdaniowych.
- Zabawy w nauczycieli języka polskiego – sprawdzanie ortografii w „pracach klasowych”, „dyktandach” dzieci (przygotowanych przez nauczyciela).
- Pisanie zbiorowe i indywidualne tekstów na temat życia szkolnego, świetlicowego.
- Czytanie prasy dziecięcej.
- Poznawanie słów staropolskich, archaicznych, zwrotów i wyrażenia języka polskiego.

Muzyka i taniec

- Słuchanie muzyki, także relaksacyjnej, rozmowy na temat wysłuchanych utworów.
- Poznawanie gatunków muzycznych, najwspanialszych utworów muzyki poważnej polskich i obcych kompozytorów.
- Nauka piosenek (tematycznie często powiązanych ze świętami, uroczystościami, porami roku itp.), śpiewanie ich także systemem karaoke.
- Układanie akompaniamentu instrumentów perkusyjnych do poznanych piosenek.
- Układanie choreografii do słyszanej melodii.
- Nauka podstawowych kroków tańców towarzyskich, ludowych polskich i zagranicznych, nowoczesnych.

Sportowy Siłacz

- Gry i zabawy na świeżym powietrzu, korytarzu szkolnym lub salce rekreacyjno-sportowej:
- Zawody rzędów z wykorzystaniem wszelkich przyborów – np.: woreczków, piłek, ring, skakanek, gazet, plastikowych butelek po napojach.
- Gry zespołowe – dwa ognie, zbijak, król Skoczek, gra w ringo, kometka.
- Zabawy ruchowe „idzie lisek”, „jedyńka ucieka”, berek, „trójniak”, „piłka do przeciwnika”, zabawy ruchowe z muzyką i śpiewem prowadzone metodą Klanzy i inne.
- Przygotowania i udział w igrzyskach międzygrupowych, międzyszkolnych.

Przyroda i ekologia”

- Poznawanie przedstawicieli wszystkich grup świata zwierząt i roślin z uwzględnieniem ciekawostek – co najmniejsze, co największe, co kąsa, co kłuje, co parzy, co najszybciej lata, skacze, co najwięcej zjada w stosunku do swojej wagi, co jest najodporniejsze na zanieczyszczenie środowiska.
- Zbieranie informacji na temat tego, jak świat roślin i zwierząt przygotowuje się do zmian pór roku, temperatury, pory dnia, jakie gatunki są skazane na wyginięcie i dlaczego, co jest groźne, a co przyjazne.
- Wyjaśnianie pojęć – co to jest ekologia, recykling, klimat, powietrze, jakie są rodzaje ukształtowania powierzchni ziemi i co to oznacza dla człowieka, roślin i zwierząt.

- Rozmowy na temat tego, jak dzieci mogą ratować przyrodę, dlaczego trzeba oszczędzać wodę.
- Prowadzenie sezonowych upraw ziół i warzyw na parapetach i balkonach szkolnych.
- Przeprowadzanie prostych eksperymentów – np.: z parą wodną, lodem.
- Obserwacje materiałów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego pod mikroskopem – liść, włos, skrzydło owada.

Czas na małe co nieco (11.00 – 11.30) i (15.30 -16.00)

Przekąska, obiad.

Czas na zabawę (11.30 – 12.30) i (16.00 – 17.00)

Prowadzący: wszyscy nauczyciele obecni w danym czasie w świetlicy

Uczestnicy: dzieci w składach mieszanych wiekowo – w zależności od ich wyboru i chęci uczestnictwa

Przebieg

Salę dzielimy wg spontanicznych pomysłów dzieci na strefy tematyczne, które zapełniają się zabawkami i przyborami. Uczniowie sami decydują o wyborze miejsca zabawy, a niezdecydowani mogą bawić się z nauczycielem.

W zależności od możliwości lokalowych i finansowych proponuję następujące strefy tematyczne:

- „dom” – wózki, łóżeczka, wanienki, ręczniczki, ubranka dla lalek, lalki,
- „budowa” –zgrupowanie różnego rodzaju klocków, „parkingi i ruch drogowy” – parkingi plastikowe z samochodzikami i plansze miasteczek, ulic,
- „mały lekarz” – plastikowy zestaw lekarski,
- „mały fryzjer” – także zestaw plastikowych przyborów,
- „mały informatyk” z zabawkowo-dydaktycznymi laptopami,
- „gracze towarzyscy” – przy stolikach gra w warcaby, szachy, monopol, farmera, scrabble, bierki, chińczyka itd.

Niezdecydowanym dzieciom proponujemy zestaw zabaw towarzyskich w „minikręgu”, rozwiązywanie rebusów, zagadek, krzyżówek tematycznie związanych z tym, co w danym czasie jest najbardziej aktualne.

6. Czas na książkę (12.30 -13.30) i (17.00 – 17.30)

Prowadzący: wszyscy nauczyciele obecni w danym czasie w świetlicy

Uczestnicy: dzieci w składach mieszanych wiekowo – wszystkie obecne

Podczas zajęć realizowane są ogólnopolskie programy propagujące czytelnictwo, np. program Cała Polska czyta dzieciom lub programu Poczytaj mi przyjacielu (prowadzonego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie)

Dzienny Plan Zajęć Świetlicy

Hasło zajęć	Czas trwania	Rodzaj zajęć	Aktywności
Dzień dobry!	7.00 – 8.30	– dowolne, wg potrzeb indywidualnych dzieci	– spożywanie drugiego śniadania – czytanie prasy dziecięcej – rysowanie dowolne – oglądanie filmu rysunkowego – gry planszowe itd.
Ważne sprawy	8.30 – 9.00	– zajęcia biblioteczne - odrabianie lekcji	– wypożyczanie książek w bibliotece
Porozmawiajmy w kręgu	9.00 – 10.00	– wychowawcze - integracyjne	zajęcia z cyklu praw i obowiązków dziecka na temat: – bezpieczeństwa dziecka w różnych sytuacjach życiowych – przeciwdziałania agresji – świąt narodowych – tradycji, obyczajów – zasad dobrego zachowania (w szkole, w miejscach publicznych, przy stole) – tolerancji – asertywności – empatii itp.
Zajęcia dydaktyczne.	10.00 – 11.00	– zajęcia plastyczne, teatralno-recytatorskie, literackie, muzyczno-taneczne, sportowe, przyrodniczo-ekologiczne	– zajęcia wynikające z rocznego planu dydaktyczno – wychowawczego świetlicy
Czas na małe co nieco	11.00 – 11.30	– przekąska, obiad	
Czas na zabawę!	11.30 – 12.30	– zabawy dowolne i w strefach tematycznych	– zabawy w strefie: „Dom”, „Fryzjer”, „Poczta”, „Sklep warzywny” itp. – gry towarzyskie stolikowe – budowanie z klocków itd.
Czas na książkę	12.30 – 13.30	– realizacja programów Cała Polska czyta dzieciom, Poczytaj mi przyjacielu, czytanie indywidualne dzieci	- czytanie fragmentami (rozdziałami) książek, czasopism dla dzieci.